

Dokumenttyp

Delregional tillämpning

Upprättat av

Processledare och arbetsgrupp NPF

Godkänt av

Samordningsgruppen

Uppdrag

Samordningsgruppen

Utfärdsdatum

2026-01-21

Datum för godkännande

2026-03-13

Sida 1 av 3

Delregionalt dokument för att underlätta och förenkla samverkan när det gäller barn och elev med symtom som ger misstanke om neuropsykiatriska svårigheter (NPF)

Bakgrund

I Västra Götaland finns sedan 2021 en överenskommelse som förtydligar ansvar för samverkan samt anger struktur för samarbete kring barns och ungas hälsa; [Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa, förkortat ÖK barn och unga](#).

Enligt nya Vård och insatsprogrammen, VIP ska insatser för symptombild som pekar på NPF ges tidigt och samordnat utan behov av utredning för eventuell diagnos. Intensivare insatser ges till några få och en liten grupp barn kommer tidigt bedömas ha behov av utredning och stöd på specialistnivå.

Syfte

Tidigt samordnade och vid behov *integrerade insatser* ska motverka svåra och komplexa problem senare i livet.

Barnet och dess vårdnadshavare ska ges möjlighet att påverka stöd och vårdinsatser.

Mål

Främja och tydliggöra struktur och ansvar för samverkan, samarbete och samordning mellan berörda verksamheter för barn och unga upp till från skolstart upp till 18 år.

Målgrupp

Alla barn och unga från skolstart till och med 18 år som behöver samordnade insatser och tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter inom regionen och kommunerna.

Barn och ungdomar som har svårigheter med reglering av uppmärksamhet, aktivitetsnivå och impulser och/eller kommunikation och socialt samspel.

Detta dokument har kompletterats med en **Bilaga Remissförfarande**

Tidiga insatser

Tidigt Samordnade Insatser, TSI

Önskvärt är att upptäcka tidigt och en större samordning för att socialtjänsten ska ha möjlighet bistå tidigare och då framförallt att stötta familjerna, familjecentrerat.

Tidiga insatser

Vårdcentral	Primärvårdsrehab	UPH	Socialtjänst	Skola
Vårdnadsansvarig kontaktar VC för att skola eller hemmiljö inte fungerar. De efterfrågar då oftast remiss. Vårdcentralen tar hand om barnen i ett tidigt skede. Vårdcentralens ansvar är att göra en bedömning och erbjuda tidiga insatser vid lindriga och psykiska insatser till barn. Vårdcentralen genomför ofta en somatisk undersökning i tidigt skede.	Kartlägger barnets rutiner i vardagen så som sömn, skärmtid, fysisk aktivitet, kost och problem som kan uppstå i vardagen utifrån barnets svårigheter. Erbjuder behandling för ex. sömn, förskrivning av digitala hjälpmedel, rutiner och balans i vardagen. Om behov finns, hjälp med ökad fysisk aktivitet.	UPH erbjuder olika former av gruppverksamhet och stöd till föräldrar, barn och unga utifrån barnets svårigheter. För yngre barn innefattar tidiga insatser ofta föräldrastöd med syfte att öka förståelsen för barnets fungerande och behov i vardagen, kring bemötande och eventuellt behov av stöd och anpassning.	Socialtjänsten erbjuder lågtröskelinsatser såsom familjecentralsliknande verksamheter och öppna insatser i form av föräldrarådgivning och föräldrastödjande kurser. Insatser ges då utan föregående behovsprövning. Önskvärt är att upptäcka tidigt och en större samordning för att socialtjänsten ska ha möjlighet bistå tidigare och då framför allt att stötta familjerna, familjecentrerat.	Med hjälp av extra anpassningar tillrättalägga lärmiljön efter barnets behov. Klok placering, egen reträttplats, avskärmning av intryck med hörselkåpor och skärmar mm. Tätare vuxenstöd i lek- och samspelssituationer eller möjlighet att vara i mindre grupp i vissa moment. Extra förberedelse och strategiträning I grundskolan följs de extra anpassningarna upp regelbundet och utvärderas. Detta görs i samverkan med vårdnadshavare. Vid behov särskilt stöd utreder skolan med en pedagogisk utredning. Det följs upp och utvärderas i åtgärdsprogram tillsammans med vårdnadshavare och elev.

Samverkan

Vårdcentral	Primärvårdsrehab	UPH – Ungas psykiska hälsa	Socialtjänst	Skola	BUP – Barn och ungdomspsykiatri
Samverkan kan med fördel ske med skola och andra instanser, som socialtjänst, för att gemensamt bättre kunna förstå barnet och möta upp dess behov. Vårdcentral deltar och stöttar vid SIP.	Samverkan kan ske i patientärenden, som genom teambesök med behandlare från vårdcentral eller UPH. Rehab kan delta och stötta vid SIP.	Samverkan kan med fördel ske med skola och andra instanser, som socialtjänst, för att gemensamt bättre kunna förstå barnet och möta upp dess behov Deltar gärna och informerar om UPH verksamhet och insatser, på exempelvis skolans föräldramöten.	Samverkan sker på olika sätt men oftast genom Samordnad individuell plan, SIP. Socialtjänsten samverkar med förskola, skola, primär- och specialistvård och andra aktörer/nätverk som kan vara av relevans. Samverkan med skola för tidig upptäckt och tidiga insatser. Deltar gärna och informerar om socialtjänstens insatser på föräldramöten och skolor vid inbjudan.	Om skolan kan se att en annan insats skulle kunna var ett stöd för familjen informerar skolan om tex socialtjänst, vårdcentral eller UPH uppdrag och insatser och hur man kan söka dit. Ser skolan ett behov av samverkan initierar skolan samverkan genom tex att bjuda in till gemensamt möte. Finns det behov av att samordna insatser kallar skolan till SIP, Samordnad Individuell Plan. I dialog med vårdinstanser och andra berörda kan skolan genom samtycke från vårdnadshavare ge sin bild av hur barnet fungerar i skolan och bidra till att tillsammans se helheten och tänka ihop om vilka insatser som skulle kunna vara aktuella i nuläget och om det finns behov av specialnivå direkt.	Samverkar i enskilda ärenden med socialtjänst, skola och andra vårdinstanser Deltar på Samordnad individuell plan, SIP och kan också kalla till SIP Deltar i olika samverkansforum